

POSTANOWIENIE

Dnia 14 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa A. Spółki Akcyjnej
w S.
przeciwko A. C.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 26 lutego 2018 r., sygn. akt [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...]. na rzecz adw. A. S. kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych), powiększoną o należny podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 26 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...]., w sprawie z powództwa A. [...] Spółki Akcyjnej w S. przeciwko A.C. o zapłatę, oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 1 czerwca 2017 r. oraz orzekł o kosztach procesu.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł pozwany, wskazując na naruszenie art. 299 § 1 i 2 K.s.h., art. 118 K.c. w zw. z art. 297 K.s.h. oraz art. 70 ustawy z 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz.160, dalej „Prawo wekslowe”).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ K.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 K.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

4. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 K.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się

instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

5. Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 K.p.c. Podał, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna z uwagi na naruszenie prawa materialnego, tj. art. 118 K.c. w zw. z art. 297 K.s.h., poprzez zaniechanie zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości ze względu na skuteczne podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia i przyjęcie, że powód dowiedział się o osobie zobowiązanej do naprawienia szkody z chwilą uprawomocnienia się wyroku sądu karnego, tymczasem powód najpóźniej w dniu 3 lipca 2008 r. powziął już wiedzę o tym, iż jest zobowiązany do zapłaty kredytu z tytułu poręczenia na rzecz [...] Banku [...] S.A. Oddziału [...] w K.. Skarżący wskazał również, że pozew został złożony w oparciu o wystawiony weksel *in blanco*. Zgodnie z art. 70 Prawa wekslowego, takie roszczenie ulega trzyletniemu przedawnieniu, a okres ten upłynął.

6. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej, wynika jaskrawa sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się również, że dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 K.p.c.

skarżący powinien wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2013 r., III SK 4/13, niepubl.).

7. Skarżący nie przedstawił dostatecznych argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Argumentacja zawarta w skardze ogranicza się do zanegowania oceny Sądu drugiej instancji, który podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że za moment, w którym powódka dowiedziała się o osobie obowiązanej do naprawienia szkody wynikającej z czynu niedozwolonego należy uznać chwilę uprawomocnienia się wyroku karnego z 11 kwietnia 2014 r., to jest dzień 27 maja 2014 r., i w konsekwencji przyjąć, iż skoro pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 18 lutego 2016 r. to trzyletni termin przedawnienia w dacie jego wniesienia nie minął. Skarżący przedstawia własną ocenę zasadności podniesionego przez siebie zarzutu przedawnienia, poza tym stanowiskiem skarga nie zawiera jednak wyводу wykazującego kwalifikowane, widoczne *prima facie* i prowadzące do wydania oczywiście wadliwego orzeczenia, naruszenia określonych przepisów prawa. Uszło też uwagi skarżącego, że Sąd drugiej instancji podał, że w sprawie zgodnie z art. 442¹ § 2 k.c., ma zastosowanie dwudziestoletni termin przedawnienia (*verba legis* – Jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.), wobec czego nawet przy przyjęciu dla terminu przedawnienia daty początkowej określonej przez skarżącego na 3 lipca 2008 r., zarzut przedawnienia byłby nieuzasadniony.

8. Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ K.p.c.

9. O wynagrodzeniu należnym ustanowionemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym pełnomocnikowi pozwanego orzeczono na podstawie § 8 pkt 6 w zw. § 16 ust. 4 pkt 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października

2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

aj